

לשוויין ושותפות ע.ר. للمساواة والشرافة ج.م.
Sikkuy-Aufoq For a Shared and Equal Society R.A.

עמדת סיכוי אופוק לגבי הרחבת חימוש במרחב האזרחי **לקראת ישיבות הוועדה לביטחון לאומי בכנסת ב-22.10.23**

סיכוי-אופוק הוא ארגון משותף לערבים ויהודים שפועלים יחד מאז 1991 לקידום שוויון ושותפות בין האזרחים הערבים והיהודים בישראל. אנחנו עובדים עם רשויות מקומיות ערביות והנהגת החברה הערבית מול משרדי ממשלה, גופים ציבוריים, התקשורת והציבור הרחב, כדי לחולל שינויי מדיניות שיביאו לשוויון חומרי ומהותי, לחיים משותפים ולמרחבים משותפים לאזרחים הערבים-פלסטינים ולאזרחים היהודים החיים פה יחד.

עמדתנו זו נכתבת בעניין ישיבות הוועדה לביטחון לאומי שאמורות להתקיים בכנסת ביום ראשון הקרוב, ה-22.10.23. יושב ראש הוועדה, ח"כ צביקה פוגל ממפלגת עוצמה יהודית, זימן שתי ישיבות באותו היום בנושא כיתות כוננות והיערכות לתרחיש "שומר חומות 2".

אנחנו עוקבים בדאגה רבה אחר הדיונים בוועדה כאמור ואודות השיח הציבורי והמדיניות אותה מנסה הממשלה להוביל, למתן הקלות גדולות לרישוי כלי נשק לאזרחים.

אנחנו מתריעים מפני מדיניות זו להרחבת מערך כיתות הכוננות למגזר העירוני ובערים המעורבות, אשר עלולה להפוך לכלי הפחדה ופגיעה באזרחים הערבים בידי כח לא מבוקר. **חימוש בנשק חם בצורה ובהיקפים כאלה בכל זמן, וביתר שאת באקלים הפוליטי העכשווי, בו אנחנו עדים למידע כוזב רב והסתה אלימה, המופצים ברשתות, פירוש פתח למרחץ דמים ולפגיעה באזרחים רבים חפים מפשע בכלל ובאוכלוסייה הערבית בפרט.** גם אם לכיתות הכוננות ולאזרחים נושאי נשק היה תפקיד בניסיון ההגנה על אזרחים בעבר, אין ספק כי זה אינו תפקידם של האזרחים לספק הגנה כאמור. האחריות על מערך ההגנה היא על המדינה וכוחות המשטרה, ועליהם בלבד. במקום להמשיך לחזק את מחדל המדינה בהגנה על האזרחים ולהתנער מאחריות, יש לפעול בכל הכלים לחיזוק מערך המשטרה והצלחה במשימה החשובה הזו.

יש לציין כי מדובר במדיניות שאינה חדשה אלא כזו שהשר לביטחון פנים מנסה לקדם בכל הדרכים כבר מאז שנכנס לתפקיד, וכי מצב החירום כרגע מנוצל להעברת מדיניות חימוש אזרחים כאמור במהירות בזק. המהירות שבה מגייסים אזרחים לכיתות כוננות, חלוקת נשק רחבה לפי תבחינים קלים המאפשרים למאות אלפי תושבים להיות חמושים, יוצרים סיטואציה שעלולה לצאת מכלל שליטה וליצור בתוך ישראל מצב של מערב פרוץ. זאת ועוד, מדיניות זו מאיימת על מרקם החיים המשותפים בין אזרחים ערבים ויהודים, לרבות ובמיוחד בערים המעורבות.

מחקרים רבים מוכיחים שהימצאות כלי נשק בידים פרטיות במרחב הציבורי משמעה עלייה במקרי אלימות, רצח והתאבדויות וכן מגדילה את הסיכוי פי 3 עד 5 למקרי רצח של אוכלוסיות מוחלשות כגון נשים.¹ בתחילת מצב החירום קראנו לגורמים רבים בארץ ובערים המעורבות לקחת אחריות, לחזק את החוסן העירוני ולמנוע התלקחות, ולשמחתנו, גורמים רבים נענו לקריאה. ממדי האסון וההרס רודפים ומזעזעים

¹ "לא נצור: נשק קל במרחב האזרחי, כמה כלים וכמה פיקוח?", האקדח על שולחן המטבח.

לשוויין ושותפות ע"ר. للمساواة والشراف ج.م.
Sikkuy-Aufoq For a Shared and Equal Society R.A.

את כולנו ללא הבדל דת גזע מין ולאום, ומדירים שינה מעינינו. אולם, במיוחד בימים אלו, עלינו להמשיך לפעול בכל הכוח לשמור על הסבלנות, להימנע מליבוי האלימות ולחזק את הסולידריות בין אזרחים יהודים וערבים וכן לשמור על המרחב הציבורי המשותף על מנת לאפשר לכל התושבים להרגיש בטוחים ומוגנים ומאוחדים.

אנחנו קוראים לחזרה להנחת יסוד לפיה, מי שאמון על ביטחון אזרחים ותושבים הינה המדינה והמשטרה. עבודתה של המשטרה כפופה לדין, לביקורת של משרדי ממשלה שונים והכנסת וסמכויותיה אמורות להיות תחת פיקוח ובקרה. הפרטת כח זה בידי אנשים פרטיים וכיתות כוננות עלולה לגרום לפעולה של אזרחים מתוך תחושות סובייקטיביות ועלולה בסופו של דבר להביא למוות מיותר של חפים מפשע.

לאור כל האמור, אנחנו קוראים לכם לפעול לאלתר מול כל הגורמים המעורבים לבלימת גל ההתחמשות המגובה במדיניות ממשלתית מוצהרת, להגיע לשני הדיונים הקבועים כאמור ולהביע עמדה נחרצת, ברורה, כזו שאינה משתמעת לשתי פנים נגד מדיניות שיש בה כדי להתיר הימצאות נשק אזרחי במרחב הציבורי באמצעות חימוש אזרחים או באמצעות כיתות כוננות.

זאת ועוד, אנחנו מביאים בפניכם המלצות ראשוניות לשמירה על ערים ומרחבי חיים מעורבים כמרחבים שמאפשרים קיום משותף בטוח ומכבד:

1. מניעה של התארגנויות שמאפשרות התחמשות אזרחית, ריכוז כל הפעילות ההגנתית בידי המשטרה בכל מה שצריך על מנת שתוכל לעמוד במשימה.
2. חיזוק עובדי הקהילה במרכזי הגישור שאמונים על קידום חברה משותפת בערים המעורבות ובמרחבי חיים משותפים למתן תמיכה בשכונות, וכן חיזוק הקשרים עם היוזמות האזרחיות שכבר פועלות בשטח להובלת פורום מתריע לגילויי אלימות והסתה².
3. הרחבה ותקצוב של קבוצות עבודה מעורבות של יהודים וערבים שיוכשרו יחד למתן מענה ראשוני בעת חירום כפי שמתחילות כעת במספר רשויות (צוותי חינוך וחינוך בלתי פורמאלי, צוותי רווחה, אגף צעירים, גיל שלישי ועוד). הכשרת סע"ר, פתיחת ותפעול מקלטים, ועוד.
4. יצירת מענה של תוכן ופעילות הפגתית לציבור (משפחות ומבוגרים) - במרחב בטוח ונגיש. פעילות מותאמת תרבותית ושפתית לערבים ויהודים. לטובת כך ניתן להיעזר למשל בחברה למתנ"סים ובאגפי הצעירים ברשויות.

² ראו למשל [יוזמת שומרי שותפות](#)

